

www.foaia.hu

foaia@foaia.hu

www.facebook.com/foaiaromaneasca

Preț: 300 de forinți
Cu abonament: 130 de forinți

FONDAT ÎN 1951

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

ANUL LXIX NR. 27

Vineri,
5
IULIE
2019

19027

9 771418 834006

Povestea vieții de 90 ani
a micherecheanului
Mihai Bihari

(Pagina 3)

Gheorghe Petrușan:
Europa
națiunilor (2)

(Paginile 8 și 9)

„România europeană”,
eveniment cultural
la Jula

(Pagina 12)

Calendar ortodox

8 iulie, luni, Sf. M. Mc. Procopie și Sf. Mc. Teodosia, mama sa; + Sf. Mc. Epictet și Astion
9 iulie, marți, Sf. Sfințiți Mc. Pangratie și Chiril; Sf. Mc. Andrei și Prov
10 iulie, miercuri, Sf. 45 de Mc. din Nicopolea Armeniei; Sf. Mc. Apolonie, Vianor și Siluan
11 iulie, joi, Sf. M. Mc. Eufimia; Sf. Olga, împărăteasa Rusiei; Sf. Cuv. Leon din Mandra
12 iulie, vineri, +) Cinstirea Sfintei Icoane Prodromița de la Muntele Athos; Sf. Mc. Proclu și Ilarie; Sf. Veronica; Sf. Cuv. Mihai Maleinul
13 iulie, sâmbătă, Soborul Sf. Arhanghel Gavriil; Sf. Cuv. Ștefan Savaitul; Sf. Mc. Golinduhia din Persia; Sf. Cuv. Sara
14 iulie, duminică, Sf. Ap. Achila; Sf. Mc. Iust și Iraclie; Sf. Cuv. Nicodim Aghioritul. Duminică a IV-a după Rusalii (Vindecarea slugii sutașului)

Citatul săptămânii

Când un om reușește să facă ceva ce i-a solicitat mult efort, în el începe să lucreze trufia. Cel ce slăbește, se uită cu dispreț la grași, iar cel ce s-a lăsat de fumat răsuște nasul disprețuitor când altul se bălăcește, încă, în viciul său. Ceea ce reușim, ne poate spurca mai ceva decât păcatul însuși.

Ceea ce obținem poate să ne dea peste cap reperele emoționale în așa manieră încât ne umple sufletul de venin.

Banii care vin spre noi ne pot face aroganți și zgârciți, cum succesul ne poate răsturna în abisul înfricoșător al patimilor sufletești.

Drumul către iubire se îngustează când ne uităm spre ceilalți de la înălțimea vulturilor aflați în zbor.

Blândețea inimii se usucă pe vrejii de dispreț, de ură și de trufie, dacă sufletul nu este pregătit să primească reușita sa cu modestia și grația unei flori. Tot ce reușim pentru noi și ne aduce energie, este menit a se întoarce către aceia ce se zbat, încă, în suferință și-n păcat.

Ochii noștri nu sunt concepuți pentru dispreț, ci pentru a exprima cu ei chipul iubirii ce se căznește să iasă din sufletele noastre.

Succesele nu ne sunt date spre a ne înfoia în pene ca în mantiile statuiilor, ci pentru a le transforma în dragoste, în dezvoltare și în dăruire pentru cei din jur.

Nicolae Steinhardt

Poza săptămânii

Europa fierbe... și încă suntem doar la începutul verii...

Pe copertă: O poveste de viață de 90 de ani, de la Micherechi
Fotografii din arhiva personală
a lui Mihai Bihari

Se apropie data alegerilor locale și minoritare din toamnă

Până în acest moment sunt 4780 români înregistrați

În cursul săptămânii viitoare, președintele Ungariei, Áder János, ar putea face publică data alegerilor de autoguvernări locale, dacă scrutinul ar avea loc în prima duminică a lunii octombrie, pe 6 octombrie 2019. Acum cinci ani, alegerile au avut loc în a doua duminică din octombrie, dar în 2010 și în 2006 acestea s-au ținut în prima duminică a lunii octombrie. Unele surse arată însă că președintele va alege pentru alegeri data de 13 octombrie 2019.

În aceeași zi cu alegerile locale vor avea loc și alegerile consilierilor din autoguvernările de naționalitate, dar acestea vor fi anunțate de Biroul Electoral Național (și nu de președintele țării), care va stabili și lista localităților în care se vor putea ține alegeri minoritare.

Alegeri minoritare românești se vor putea ține în 168 de localități

La fel ca acum cinci ani, alegeri minoritare se vor ține numai în localitățile în care, la ultimul recensământ din 2011, cel puțin 25 de oameni s-au declarat aparținători aceleiași naționalități. Alegătorii de naționalitate se pot înscrie în registrul electoral până în cea de-a 16-a zi dinaintea datei alegerilor. Cei care nu se vor înscrie până atunci sau nu s-au înregistrat pentru alegerile anterioare nu vor putea vota pentru consilierii de naționalitate și nu vor putea fi nici candidați. Conform datelor de la recensământul din 2011, se vor putea ține alegeri minoritare în 2715 localități din țară. Cele mai multe autoguvernări (1383) vor putea alege și forma țigani, iar cele mai puține (10) slovenii. Românii vor avea dreptul de a înființa autoguvernări în 168 de localități.

Dacă am fi înregistrați peste 5000 de români, am putea avea 23 de deputați în AȚRU

În momentul încheierii ediției noastre (2 iulie 2019), numărul românilor înregistrați este de 4780 persoane, mult mai puțin față de 5277 câți au fost înregistrați în toamna anului 2014. Însă și atunci, în momentul anunțării datei alegerilor (iulie 2014), numărul românilor înregistrați a fost sub 5000, astfel Autoguvernarea pe Țară a putut fi alcătuită doar de 15 membri.

Mai sunt câteva zile până la momentul stabilirii datei alegerilor, iar până atunci, dacă s-ar mai înregistra peste 220 de persoane, viitorul AȚRU ar putea avea 23 de deputați, în loc de 15, câți au fost în ciclul 2014–2019.

Toate alegerile în aceeași zi

La fel ca acum cinci ani, și de această dată toate alegerile minoritare se vor ține în același timp, adică atât cele de autoguvernări locale, teritoriale cât și cele de nivel național. Fiecare alegător va putea să-și exprime opțiunea pentru diferitele organizații de naționalitate, care vor primi mandate direct proporțional cu voturile obținute.

În numerele următoare ale *Foii românești* vă vom ține la curent cu cele mai importante reguli și termene, legate de alegerile autoguvernărilor de naționalitate din toamna anului 2019.

E.Ș.

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Povestea vieții de 90 ani a micherecheanului Mihai Bihari (1)

Întotdeauna este o mare bucurie pentru un jurnalist când este primit în casa unui om, care își mărturisește povestea vieții, își împărtășește experiențele, momentele frumoase și triste prin care a trecut. Iar atunci când ai privilegiul să asculți povestea vieții unui om de 90 de ani, care are harul povestirii și Dumnezeu i-a păstrat memoria sănătoasă, te simți mult mai bogat decât înainte. Simți că ai stat de vorbă cu istoria, cu trecutul... Așa m-am simțit și eu după întâlnirea

cu bace *Mihai Bihari*, a cărei familie o cunosc de mult, dar de la care am aflat totuși foarte multe lucruri pe care nu le știam până atunci. L-am vizitat pe bace Mihai Bihari în preajma zilei sale de naștere, 17 iunie, când a împlinit frumoasa vârstă de 90 de ani. Cu toate că discuția noastră s-a desfășurat la Jula, în casa fiului mai mare a lui bace Mihai, unde el își petrece zilele de când a rămas văduv, în centrul amintirilor și povestirilor s-a aflat aproape tot timpul satul natal, Micherechi.

– M-am născut în 17 iunie 1929, într-o familie foarte săracă din Micherechi. Țin minte și azi că până la patru ani nu am avut haine, umblam numai în cămașă. Atunci am reușit să ne cumpărăm o căsuță și să ne mutăm pe strada principală.

– Vă cunosc de mulți ani, atât pe Dvs cât și pe frații Dvs. Foarte interesantă familie ați avut, pentru că cei trei frați ați avut trei nume de familie diferite. Cum s-a întâmplat asta?

– De fapt, două nume am avut. Bace meu, *Gheorghe*, care a fost născut în 1926, s-a numit *Dulău*, iar soră-mea, *Florica*, care o fost cu trei ani mai tânără decât mine s-a numit *Buta*, la fel cum m-am numit și eu la naștere, dar eu mi-am maghiarizat numele în *Bihari*, în anul 1951, atunci când am fost soldat în armată. Pe acele vremuri, dacă părinții unui copil nu erau căsătoriți, copilul primea numele mamei. Așa s-a întâmplat și cu fratele meu mai mare. Cu toate că mai târziu părinții noștri s-au cununat, dar pentru că tata-bun, *Dulău*, nu o avut băiat, și-a dorit foarte mult ca primul lui nepot să-i ducă mai departe numele.

– Ați avut ocazia să mergeți la școală?

– Da, la școala din sat am făcut cele opt clase. Generația mea a fost prima care a făcut opt clase, înainte copiii învățau doar șase clase. Îmi amintesc cu mult drag de învățătoarele mele, doamna preoteasă *Olah* și doamna *Kiss*. În primele două clase am învățat numai în limba română, apoi din clasa a 3-a am învățat numai în limba maghiară. După ce am terminat clasa a 8-a, am început să lucrez și eu la „rizstelep”, la câmpul cu orez, la fel ca mulți alți consăteni. Asta era în zona către *Crâstor* și *Geszt*, până unde mergeam pe jos în zorii fiecărei zile. A fost foarte greu.

– Cum vi s-a schimbat viața după cel de-al Doilea Război Mondial?

– Îmi aduc bine aminte, am crezut atunci că toată lumea este a noastră. Am început să organizăm viața culturală a satului, am înființat primul grup cultural, care nu era doar ansamblu de dansuri și cântece, ci am învățat și am interpretat și piese de teatru. Era interesant că jucau alături de noi, tinerii, și oamenii mai în vârstă, pentru că dacă în piesă personajul avea 64 de ani, atunci și în viața reală am ales pentru acest rol o persoană de 64 de ani. Am făcut turnee prin satele din jur, la *Șercad* și la *Crâstor*. Îmi aduc aminte și de prima venire a lui *Marius Turcu* la noi în sat, cel care ne-a ajutat foarte mult la organizarea vieții culturale și la înființarea echipei de dansuri populare. Cu cinci

Cu tata-bun *Dulău*

perechi am înființat prima echipă de dans. Partenera mea de dans a fost *Ana* lui *Gusti*. Am umblat cu dansul în foarte multe locuri. Noi am fost prima echipă de dansuri care ne-am dus și în alte sate locuite de români, în *Bihorul unguresc*. Erau locuri unde nici scenă nu exista, ca de exemplu la *Jaca*, unde înainte de spectacol noi a trebuit să construim scena. Am trecut prin toate satele, de la *Peterd* și până la *Cenadul Unguresc*. Oriunde am apărut sala era plină până la refuz și oamenii ne primeau cu tare mare bucurie. Am dansat până în 1951, când m-au luat de cătană. După aceea am lucrat doi ani la poliție, la *Bichișciaba*, după care m-au mutat la *Szeghalom*, unde nu am vrut să rămân. M-am cunoscut între timp cu viitoarea mea soție, care lucra la *Ciaba*, și am renunțat la postul de la *Szeghalom*, am venit și eu să lucrez la *Ciaba*. Aici ne-am stabilit și ne-am înființat familia, având împreună doi băieți.

– În acei ani ați fost și colaborator la *Foaia Noastră*. Cum vă amintiți de acea perioadă?

– În 1956 am luat cunoștință cu revista *Libertatea Noastră*. Domnul *Pálffy* o fost atunci redactor. Din 1957, când redacția s-a mutat la *Budapesta* și ziarul și-a schimbat numele în *Foaia Noastră*, și până în 1964, am fost colaborator la revista românească, am făcut și am trimis foarte multe fotografii pentru redacție despre românii din zona *Jula*. Atunci mi-am schimbat locul de muncă, devenind șofer la o firmă de vânzare de pui, și nu am mai putut continua colaborarea cu ziarul românesc. În 1970, după inundațiile din primăvara aceluiași an, ni s-a schimbat foarte mult viața. A trebuit să demolăm casa veche a părinților și le-am construit o casă nouă, care apoi mi-a rămas moștenire și, totodată, am început o afacere cu creșterea puilor, care a fost foarte rentabilă...

Eva Șimon

Continuare în numărul următor

MINISTERUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Această revistă a fost tipărită cu sprijinul parțial al Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

Conținutul acestei reviste nu reprezintă poziția oficială a Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

www.
mprp.
gov.ro

Nuntă în Maramureș

În ziua de 29 iunie, biserica din Culcea a îmbrăcat haine simbolice de sărbătoare, pentru un eveniment deosebit din viața acestui sat și anume Taina Cununii între tinerii *Vlad Donca*, fiu al familiei *Vladimir* și *Angela Donca*, medic veterinar și învățătoare din Culcea și *Suzana Czeglédi*, fiica directoarei Liceului Românesc „Nicolae Bălcescu” din Jula, a doamnei *Maria Gurzău Czeglédi* și a domnului *Mihai Czeglédi*. Evenimentul a depășit granițele unei cununii obișnuite din ziua de astăzi, prin faptul că a reușit să aducă în fața Sfântului Altar, pentru unirea pe veșnicie, prin această Taină a Bisericii Străbune, pe doi tineri reprezentând două comunități românești importante, oarecum învecinate, dar despărțite, totuși, de o graniță teritorială: pe românii din ținuturile istorice ale Maramureșului și pe cei din comunitatea românească care trăiește de veacuri în Ungaria, scrie Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria.

Împreună cu familia miresei, mulți români din Jula, Micherechi și împrejurimi, au purces în pelerinaj la biserica parohială din satul Culcea, pentru a fi martorii acestui eveniment, care a fost pecetluit prin binecuvântarea Preasfințitului Părinte Episcop *Siluan*, înconjurat de Părintele Consilier Eparhial *Teodor Marc*, Parohul Catedralei Episcopale din Jula și de Arhidiacoul *Emanuel Văduva*, de la aceeași Catedrală, iar între nașii de cununie, din partea mirelui, numărându-se și familia Părintelui Paroh *Mircea Conț*, de la Culcea.

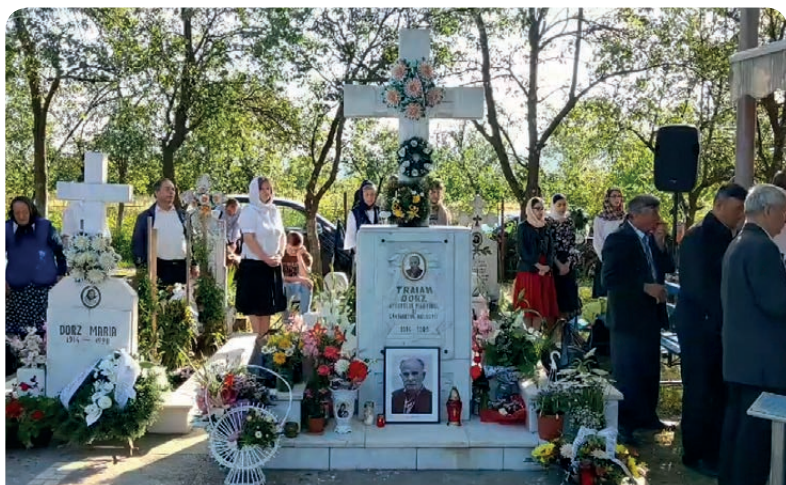
Ierarhul a subliniat importanța acestui moment însemnat și emoționant din viața celor două comunități, motiv pentru care a și răspuns cu bucurie invitației adresate de fami-

lia doamnei director *Maria Gurzău Czeglédi* și a săvârșit Taina acestei Sfinte Cununii, cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Episcop *Iustin*, al Maramureșului și Sătmărilor, urând tinerilor miri ajutor îmbelșugat din partea Bunului Dumnezeu, pentru a-și putea îndeplini făgăduințele date înaintea Sfântului Altar, dar și menirea pe care o vor avea, pentru familie, comunitățile din care provin și societate, având în vedere și pregătirea medicală universitară, pe care cei doi și-au însușit-o împreună la Facultatea de Medicină din cadrul Universității „Vasile Goldiș”, din Arad și o vor desăvârși la spitale și instituții medicale din Ungaria.

Credincioși de la Oastea Domnului din Micherechi l-au comemorat pe Traian Dorz la Mizieș

Pe 20 iunie s-au împlinit trei decenii de la trecerea la cele veșnice a fratelui ostaș al Oastei Domnului și poetul *Traian Dorz* (25 decembrie 1914 – 20 iunie 1989), ultimul mare conducător al Oastei Domnului, pe care a îndrumat-o mai bine de 50 de ani.

Începând cu data de 20 iunie, până la finele lunii iunie, la mormântul lui *Traian Dorz* din Mizieș au fost prezenți să spună o rugăciune și să-i depună o floare pe mormânt sute și mii de frați ostași din România și alte țări. În zilele de 22–23 iunie și 29–30 iunie, la Mizieș, au avut

loc și ceremonii comemorative dedicate lui *Traian Dorz*, la care au participat sute de credincioși din toată țara, dar și din străinătate. În prima săptămână, când au ținut comemorarea ostași din Simeria, au fost în pelerinaj la Mizieș mai mulți frați de la Oastea Domnului din Micherechi, în frunte cu conducătorul lor, *Tiberiu Juhász*. Finanțarea pelerinajului a fost asigurată de AȚRU. Un alt grup de frați ostași din Micherechi au participat la comemorarea, care a avut loc în zilele de 29–30 iunie, când au slujit preoți și ostași din Sibiu.

A.B.

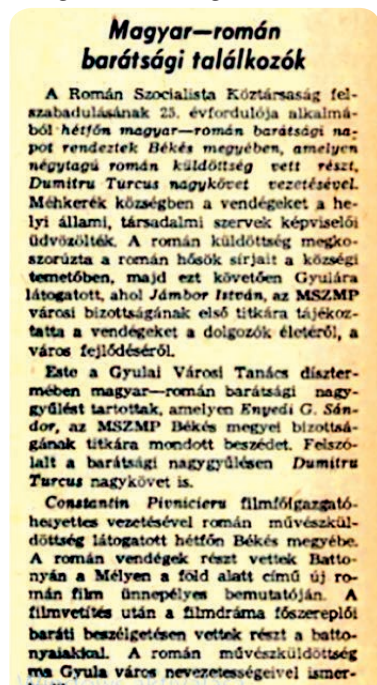
Curiozități din cărți și ziare de altădată

Actori români, acum 50 de ani, la Bătănia

În urmă cu 50 de ani, în luna august a anului 1969, în județul Bichiș s-a organizat o serie de evenimente în cadrul Zilei prieteniei româno-maghiare. Era în jurul datei de 23 august care, timp de trei decenii, din 1948 până în 1989, a fost ziua națională a României, semnificând, inițial, „ziua eliberării României de către glorioasa armată sovietică și a doborârii dictaturii fasciste antonesciene de către forțele patriotice conduse de Partidul Comunist”. În perioada ceușistă, numele sărbătorii a trecut de la „insurecția armată antifascistă” la „revoluția de eliberare națională și socială, antifascistă și antiimperialistă”. Dar în 1969, cele două țări socialiste vecine și prietene, România și Ungaria, sărbătoreau „a Román Szocialista Köztársaság felszabadulásának 25. évfordulóját” – adică 25 de ani de la eliberarea Republicii Socialiste România. Așa ne informează o relatare din ziarul central *Magyar Hírlap*, de marți, 26 august, care specifică faptul că o delegație culturală din România a făcut o vizită în județul Bichiș, oprindu-se și în câteva comunități românești. Delegația culturală de la București a fost însoțită de Dumitru Turcuș, ambasadorul de atunci al României la Budapesta. Oaspeții au depus o coroană de flori la monumentul soldaților români din cimitirul de la Micherechi. Un alt moment deosebit al acestei vizite a fost prezentarea unui scurt documentar despre România, urmată de rularea filmului românesc *Erupția*, la cinematograful Alkotmány (Constituția), din Bătănia. Filmul *Erupția* (al cărui titlul a fost tradus în ungurește *Mélyen a föld alatt*, dar l-am găsit și ca *Fekete arany*) a fost realizat în anul 1957, în regia lui Liviu Ciulei. Printre actorii care au jucat în acest film care abordează o temă specifică cinematografiei din țările socialiste ale acelor ani, cu clișee legate de făurirea „omului nou”, se numără și Lica Gheorghiu, fiica liderului comunist Gheorghe Gheorghiu-Dej. Filmările erau făcute și la vulcanii noroioși aflați în județul Buzău, imagini care trebuie să fi fost interesante pentru publicul din Bătănia. Evenimentul cinematografic a fost descris și de săptămânalul *Foaia noastră* din 15 septembrie 1969. Ziaristul își intitulează articolul (nesemnlat) *Artiști români în R.P.U.* Aflăm că din delegația de la București au făcut parte nume valoroase ale filmului românesc: cineastul Constantin Pivniceru, cel care va fi director general al Centrului de Producție Cinematografică București-BuTea între 1970 și 1989, actorul Dem Rădulescu, de la Teatrul Național din București (ziaristul îi scrie greșit numele: *Dan Rădulescu*), precum și actrița Caterina (Catrinel) Paraschivescu, pe atunci încă studentă la Institutul de teatru. Cei doi îndrăgiți actori au stat de vorbă cu românii din Bătănia și le-au oferit fotografii cu autograf.

Mihaela Bucin

Afișul filmului românesc
Erupția (1957)Ședință extraordinară
la AȚRU

În ziua de joi, 4 iulie, la Jula s-a ținut ședința de lucru a Adunării Generale a Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria, care de această dată a cuprins două puncte pe ordinea de zi. Subiectele discutate au fost: 1. Decizie cu privire la propunerea, extinderea și punerea în aplicare a programului de burse pentru tinerii care frecventează cursurile pedagogice de naționalitate română; 2. Atenționarea instituțiilor de învățământ cu privire la respectarea legii legată de campania electorală. Cu amănunte despre cele discutate la ședința AȚRU vom reveni în numărul următor.

A.B.

Concert coral de muzică sacră
în Catedrala Sf. Nicolae
din Jula

Corul „Pro Musica” din Jula și Corul Bisericii Ortodoxe Române Șega II, jud. Arad, vor concerta în duminica din 7 iulie, în Catedrala Episcopală din Jula. Corul arădean, condus de maestrul *Gheorghe Flueraș*, va da răspunsurile liturgice la Sfânta Liturghie, după care va avea loc un concert de muzică sacră la care vor cânta împreună corul oaspete și corul românesc din Jula, dirijor *Adrian Bugyi*. Evenimentul este organizat de către Fundația „Pentru Musica” din Jula, cu sprijin obținut printr-un proiect la Fondul de Subvenții „Bethlen Gábor” din cadrul Ministerului Resurselor Umane de la Budapesta.

Tabără de dansuri
la Valea lui Liman

În perioada 5–15 iulie, tineri dansatori ai Ansamblului „Doina Bihorului” din Ungaria vor participa la o tabără de zece zile în România, la Valea lui Liman. Tabăra de creație, dansuri și meșteșuguri populare dedicată tinerilor români din Ungaria a ajuns anul acesta la cea de-a X-a ediție. Tabăra va reuni 45 de dansatori din Ungaria, de la Ansamblul „Doina Bihorului”, dar și alți tineri selectați dintre cei mai buni dansatori ai ansamblurilor românești, care doresc să se perfecționeze în dansurile populare, însoțiți de coregraful *Gheorghe Gros* și alți adulți. Tabăra este organizată de către Asociația Culturală Română din Chitighaz, a cărei președinte este *Gheorghe Gros*, coregraful Ansamblului „Doina Bihorului” și alți colaboratori din Tomești.

Seară de evanghelizare
și botez nou-testamental
la Micherechi

La Biserica Penticostală „Betel” din Micherechi în duminica din 14 iulie va fi o zi de sărbătoare, deoarece va avea loc un botez nou-testamental. Serviciul divin va începe la ora 9.00 dimineața, iar botezul propriu-zis va fi de la ora 10.00. Alături de pastorul acestei adunări, *Florin Ghiuro*, va participa și un pastor invitat, *Ghiță Cioban* din Suceava.

După cum ne-a informat *Ilie Puha*, conducătorul acestei adunări, cu o seară înainte, sâmbăta, de la ora 19.00, la biserica penticostală „Betel” va avea loc o seară de evanghelizare, condusă de pastorul *Ghiță Cioban*. Sunt așteptați toți cei interesați.

E.Ș.

Desenul

Era o dimineață frumoasă de vară când Nina se trezi, se spală, se îmbracă singură și coborî la bucătărie pentru micul dejun. Pe fața de masă înflorată așteptau cuminți farfurii, pahare, tacâmuri și șervețele, toate frumos aranjate.

– Mai durează câteva minute, strigă mama din bucătărie.

– Bine, mami, aștept! îi răspunse fetița în timp ce se așeza pe locul ei.

Privirea îi fu atrasă de un pix, probabil uitat de tatăl ei, când se grăbise să plece la serviciu. Se uită la pix, se uită la șervețelul din dreptul ei și zâmbi, căci îi venise o idee: urma să îi facă mamei ei o surpriză frumoasă. Desenă un fluturaș și apoi înlocui șervețelul cu cel al mamei, apoi se așează înapoi la locul ei.

Mama apără veselă cu mâncarea și se așează și ea la masă. Când termină, luă șervețelul să se șteargă, dar se opri zâmbind:

– la uite ce fluturaș frumos se odihnește pe șervețelul meu!

Nina râse și o întrebă:

– Îți place?

– E minunat! răspunse mama. Apoi luă pixul și spuse: Hai să îi dăruim o floare, căci fluturașii adoră florile!

– Da, da, bătu fetița din palme.

– O să îți spun un secret, zise mama coborând vocea: De fiecare dată când ne gândim la lucruri, noi le dăm viață în mintea noastră; iar când le desenăm și le adăugăm detalii, ele prind forță și vin către noi. Și într-o zi – atunci când vom fi pregătiți să le primim – o să ne iasă în cale, continuă mama, în timp ce termina de conturat o floare. De aceea..., e foarte important să ne gândim la lucruri frumoase! adaugă ea, arătându-i desenul.

– E minunat! spuse Nina. Hai să punem șervețelul pe locul lui tati, ca să îi facem și lui o surpriză.

– E o idee grozavă, spuse mama, întinzându-i șervețelul.

Copila îl luă cu grijă și îl puse pe locul tatălui, ca să îl găsească seara, când se va întoarce de la muncă.

A doua zi dimineață când fetița se așează la masă, descoperi cu încântare că șervețelul desenat era în dreptul ei, iar lângă fluturaș și

floare apăruse și o inimioară. Se duse repede în camera ei, se întoarse cu niște carioci și adaugă culori: portocaliu și negru pentru fluturaș, roz pentru floare și roșu pentru inimioară. Apoi i-l arată mamei:

– Uite, am adăugat culori, ca să fie mai reale toate!

– Îmi pare bine că ai fost atentă la ce ți-am spus, zâmbi mama.

– Voi pune acest șervețel pe frigider, ca să îl vedem mereu, zise Nina și îl prinse cu doi magneti.

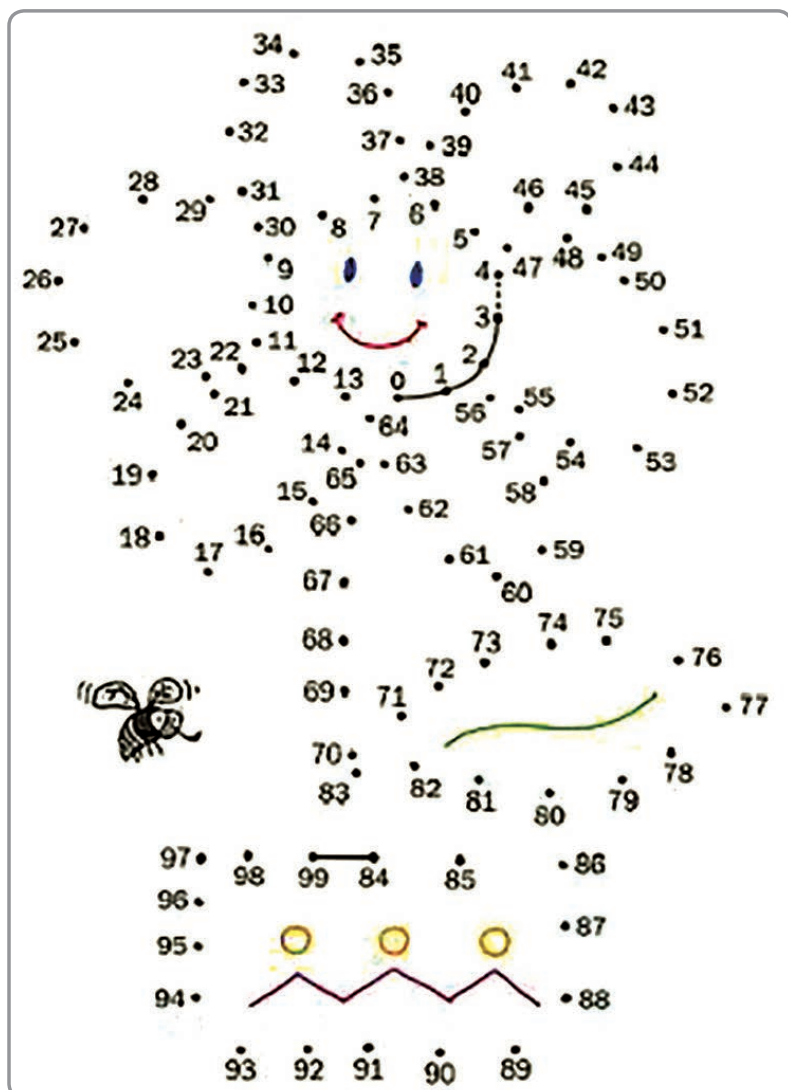
Mama o anunță apoi că în ziua aceea vor mânca la prânz împreună cu tatăl ei și fetița se bucură mult.

Tatăl sosi mai devreme și aduse două ghivece de flori, pe care le dăruie mamei și fiicei. Acestea îl copleșiră cu îmbrățișări și sărutări. Mama așează ghivecele pe pervazul bucătăriei, lângă geamul deschis.

În scurt timp se așezară împreună la masă, făcând planuri despre cum ar putea să își petreacă ziua împreună în continuare. La un moment dat, tatăl o întrebă pe Nina dacă preferă un joc sau o plimbare în trei, însă fata nu răspunse.

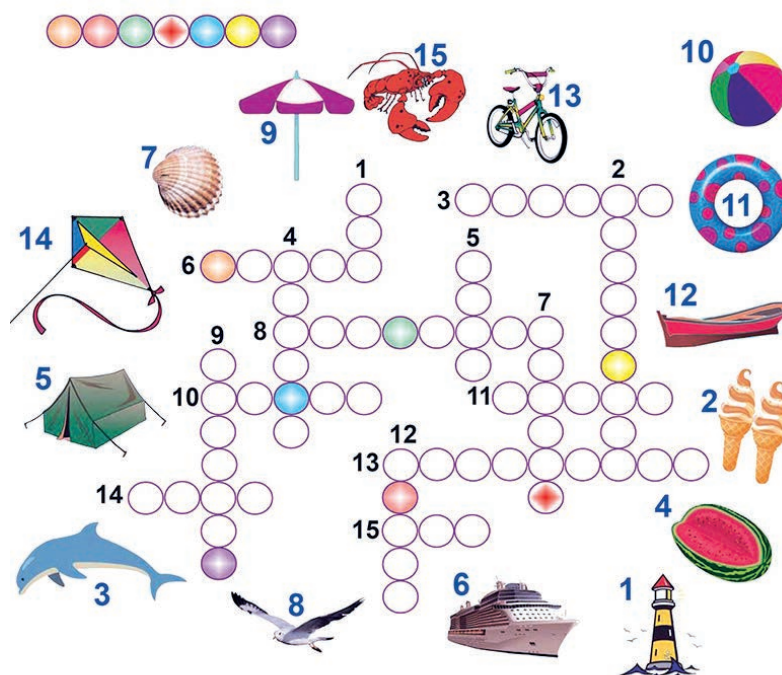
Cu ochii mari și gura căscată, urmărea cu încântare un fluture care tocmai intrase pe fereastră. Aripile lui delicate, portocalii cu striații negre se evidențiau plăcut pe fundalul roz al florilor din ghivece.

Uniți punctele și colorați!

Joc de vară

Descoperă cuvântul
din bilele colorate!

O săptămână cu povești și distracție în tabăra de lectură de la Jula

De-a lungul unei săptămâni întregi, 20 de copii din clasele 3–6 de la Școala Generală „Lucian Magdu” din Bătania, însoțiți de cadre didactice, au participat la o serie de activități distractive și creative în cadrul taberei de lectură organizată la Jula. Tabăra școlii din Bătania, ajunsă anul acesta la cea de-a IV-a ediție, s-a desfășurat între 24–28 iunie, iar activitățile și cazarea tinerilor au primit spațiu în căminul de elevi al Liceului „Nicolae Bălcescu” din Jula.

Elevii au avut ocazia de a participa la diferite activități educative și recreative printre care s-au numărat concursuri, vizite la instituțiile românești din oraș cum ar fi: săptămânalul „Foaia românească”, revista „Cronica”, sediul ATRU; la expoziții și monumente istorice din orașul Jula, la obiectivele turistice, și mai multe după-amieze de răsfăț la strand.

Obiectivul cel mai important al taberei a fost lectura, cititul, analize

ale poveștilor și jocuri, care au introdus copiii în fiecare zi în lumea cărților și a poveștilor. Scopul acestei săptămâni la tabăra de lectură a fost de a-i ajuta pe copii să se angajeze în lectura oricărei povești scrise și de a le îmbunătăți relația cu cititul în limba română, oferindu-le o experiență care să le stărnească interesul și motivația pentru lectură pe termen lung. Dat fiind că este vorba despre o tabără de vară, copiii au avut parte și de frumoase activități pe teme diferite, distracție în aer liber la Cetatea din Jula, călătorii imaginare în lumea basmelor și a poveștilor la Castelul Almásy din oraș. A fost o săptămână interesantă pentru ei cu ateliere de lectură, discuții, dezbateri și mici excursii prin oraș. La vizita de la redacția săptămânalului „Foaia românească”, copiii au fost întâmpinați cu înghețată și au putut să-și aleagă cărți de povești din colecția de carte „De la lume adunate și iarăși la lume date”, oferite de Biblioteca Județeană din Oradea.

A.B.

Gheorghe Petrușan:

Europa națiunilor (2)

(Urmare din numărul trecut)

Care sunt însă condițiile acestei bunăstări și, totodată, a făuririi unei Europe Unite? Concluzia la care s-a ajuns în Occident după al Doilea Război Mondial este, înainte de toate, *depășirea separatismului național*, idee despre care adepții statelor naționale și a unei Europe a Națiunilor (o comunitate de state naționale independente) nici să audă nu vor. Pentru elita politică occidentală principiul ordonator deveniseră societatea deschisă, democratică, liberală, multiculturală și globală, idei intolerabile însă pentru partizanii doctrinelor național-creștine. Aceste principii ale occidentalilor constituie o aspră critică la adresa politicianilor care și-au pus și își pun și în prezent încrederea în omnipotența statului național, care însă s-a dovedit deficitar atât în soluționarea problemelor naționale cât și în privința asigurării unei vieți de calitate.

Ideile oferite de Uniunea Europeană sunt acum reluate de președintele Franței, Emmanuel Macron și recomandate cetățenilor celor 28 de state membre ale U.E. În scrisoarea deschisă din 4 martie 2019, cu titlul „Pentru renașterea europeană”, președintele Macron cheamă la *unitate și solidaritate*, reiterând și de data aceasta ideea că „*separatismul național nu oferă soluții*”, dimpotrivă, este o capcană care amenință Europa și „statele care se izolează pentru a-și păstra identitatea și suveranitatea, deși tocmai civilizația europeană ne unește, ne face liberi și ne protejează”. Brexitul, spune președintele Franței, este un simbol al crizei prin care trece Europa, care nu a putut apăra popoarele de marile bulversări ale epoci contemporane. Brexitul este însă și o capcană, o cursă a manipulărilor, a minciunilor și a iresponsabilităților, cu care distrug Uniunea Europeană. Continentul european însă trebuie să rămână și în continuare „o performanță istorică”, un simbol „al păcii, al bunăstării și al libertății.” Europa reînnoită, conchide președintele Macron, trebuie construită pe „ocrotirea libertății, pe apărarea granițelor și pe restabilirea spiritului de prosperitate, pe securitatea socială a cetățenilor europeni”. Un alt francez cu renume mondial, François Mitterrand spunea: „Naționalismul înseamnă război”. Opiniile politicianilor și specialiștilor sunt însă împărțite. Unii invocă un mare imperiu european supranațional, pledând pentru Statele Unite ale Europei; în Centrul și Estul continentului cea mai populară formațiune statală este o Europă a națiunilor, a statelor naționale puternice și autonome.

Cel care are ambiția de a oferi răspuns la întrebarea „Încotro Europa?” trebuie să știe că înaintașii noștri, din foarte multe motive, nu au reușit să ajungă la un consens în cele mai bine de șase decenii care s-au scurs de la lansarea ideii de integrare europeană. Până când e vorba numai despre o *integrare economică*, piață comună sau o colaborare a unor state autonome, se poate ajunge la un acord. Când intră în discuție însă problema națională cu aspectele ei încălcite și suveranitatea statală, dialogul ajunge la punct mort.

Charles de Gaulle se numără printre primii care, sub povara urmărilor grave provocate de cele două războaie mondiale, spunea încă în timpul ultimului război că în Europa „este necesară o anumită grupare de state, fără știrbirea suveranității acestora.”⁵ Generalul de Gaulle, după care Europa se extinde de la Oceanul Atlantic până la Munții Urali, vizionează o Europă care constă din oameni liberi, state și națiuni independente care nu doresc să se dizolve în uniunea în discuție, propunând o colaborare interstatală și nu formarea unui nou stat, cum ar fi bunăoară Statele Unite ale Americii. Ceea ce a făcut de-a lungul istoriei și face și în prezent imposibilă constituirea unei integrări europene cu atribuții de stat este tocmai suveranitatea națională la care ține de Gaulle și mulți alții, precum și marea deosebire dintre istoria, cultura, tradițiile și limbile acestor state. O colaborare sistematică și armonioasă da, o contopire a identităților naționale, o renunțare la suveranitatea națională, nu. Cu alte cuvinte: o Europă a națiunilor și statelor suverane da, o Europă supranațională nu. Acesta este mesajul etnocentric al generalului francez, care

are și azi foarte mulți discipoli și care a împiedicat până acum realizarea unei Europe unitare: un stat care să se ia după aceleași principii economice, sociale, politice și naționale și care să schimbe rivalizarea în colaborare, într-o ajutorare reciprocă, adică creștină.

De cealaltă parte a baricadei stau, în frunte cu Jean Monnet, adepții unei entități europene supranaționale și suprastatale, axată pe tradițiile culturale ale creștinismului, cu autonomii locale, de preservare a limbilor și culturilor

naționale, democratice, multietnice, cu instituții locale solide, fără de care nici un stat nu este eficient, viabil, competitiv, în sfârșit, funcțional. Modelul unei noi Europe nu pot fi Statele Unite ale Americii, care, având o limbă de stat obligatorie, deveniseră un „model” de dizolvare, asimilare etnică (melting pot), cultivarea valorilor identitare fiind lăsate pe socoteala individului. Noul stat european, Uniunea Europeană, care funcționează relativ bine, poate fi transformat, într-un *stat* funcțional și competitiv, capabil să corespundă pretențiilor cetățeanului european: condiții sociale corespunzătoare și posibilități de păstrare a identității naționale. Cu o condiție: să fie tăiat, prin consens, nodul gordian și Uniunea Europeană să fie investită cu puterile depline ale unui stat.

Lăsând la o parte ambițiile personale ale politicianilor, interpretate ca interese comunitare naționale, care duc în eroare multă lume (vezi Brexitul englez) și pentru a înțelege miza disputelor generate de valul imigraționist al popoarelor islamice în Europa creștină, trebuie să ne oprim, înainte de toate, la termenul de *națiune*, temelia problemei în discuție. Pentru imigranți conceptul de națiune este irelevant. Firească este însă tendința de a-și păstra limba și confesiunea, note identitare periclitare de mediul străin al țării adoptive. De aceea integrarea lor, care nu înseamnă omogenizare, trebuie reglementată în mod corect, conform convențiilor internaționale. Dar străinul străin rămâne dacă nu însușește limba și cultura, tradițiile statului adoptiv. Știut este că majoritatea națională omogenizează, pentru o minoritate națională procesul de degradare și pierdere al valorilor sale identitare (deculturația) este inevitabil, fapt care trebuie conștientizat. Timp ce „străinul” necreștin este în minoritate, spaima majoritarului este nemotivată. A vorbi deja despre o islamizare a Europei este mai mult un pretext politic, căci cel care se ridică împotriva valorilor culturale ale majorității poate fi ținut în frâu de forțele de ordine publică. Europa a tratat relativ bine problema imigranților de religie islamică de pe teritoriul ei până la înființarea Statului Islamic (Califatul), care a atras și a dus în eroare mulți tineri islamici stabiliți în părțile vetice ale Europei. Odată cu distrugerea acestei formații statale, acțiunile teroriste au fost întrucâtva calmate în această parte a lumii.

Valul de imigranți nu are însă nimic comun cu integrarea europeană, cu construirea unui stat prosper, multietnic, solidar și unit. Și nu este încă în stare să pună în pericol caracterul creștin al culturilor europene, numărul necreștinilor nouă-veniți fiind mult sub numărul europenilor creștini. Importantă este însă modalitatea de reglementare a integrării lor în cultura și civilizația europeană. Tot atât de importantă este și *atitudinea* politicianilor față de refugiați și emigranți. Impulsurile ostile ale unora față de popoarele ajunse pe drumuri compromis nu numai tradițiile nobile ale creștinismului și ale politicilor liberal-democratice din țările occidentale, ci și proiectul de integrare europeană. În Ungaria, *Europa Națiunilor* deveniseră o sintagmă preferată a politicianilor de dreapta după alegerile parlamentare din 2010. Sintagma are o conotație suplimentară menită să suplinească o altă îmbinare de cuvinte, aceea de *stat național*, folosită ca argument în bătaia pentru viitorul continent european.

O definiție omogenă a termenului de *națiune* nimeni nu poate oferi, deoarece câte națiuni, atâtea definiții. Avem însă la îndemână experiența istorică cu privire la formarea popoarelor și națiunilor, respectiv la constituirea statelor, cu structuri și politici sociale ➔

Europa națiunilor (2)

și naționale diferite, cu performanțe deosebite. Cunoscute sunt și normele conviețuirii ale diferitelor etnii. Care pot fi cele de urmat? În cazul țărilor europene dominante au fost și sunt modelele de construire a națiunilor și statelor oferite de francezi și germani. Francezii și-au construit un stat centralizat, unitar și autoritar, cu o națiune politică omogenă, în fruntea căruia stătea o personalitate puternică, monarhul, respectiv președintele. Germanii au parcurs o altă cale de devenire națională. Respectând particularitățile lingvistice și culturale ale regiunilor populate în majoritate de germani, statul german a rămas o țară descentralizată, federativă, cu autonomii locale solide, formând o *națiune culturală*, căreia aparțin toți cei care vorbesc limba germană sau o variantă a ei și și-au însușit tradițiile culturale germane, indiferent de landul sau țara în care trăiesc. Această modalitate de edificare de stat și națiune, cu unele modificări, poate constitui și azi un model de urmat pentru încheierea noului stat european. Numai o Europă a *națiunilor culturale* poate fi viabilă, performantă și acceptabilă pentru toate statele membre. Altfel spus: numai un stat federativ oferă șansa de preservare a bogăției de limbi și culturi, și totodată împăcimența unui regim politic și economic spre care tind popoarele europene și nu numai. O greșală fatală a istoriei trebuie însă evitată: introducerea unei limbi oficiale, obligatorii la nivelul statelor membre. Pentru statele cu populație multietnică un model excelent este și Elveția, care ocupă însă un loc privilegiat, deoarece la întemeierea ei granițele politice și etnografice erau cam aceleași. Avem la îndemână și structura statului dualist austro-ungar, care a dus însă o politică națională greșită.

E ușor de înțeles că un conglomerat de state naționale suverane nu poate fi viabil și performant, și, cum s-a văzut, lipsa de toleranță și armonizare satisfăcătoare a intereselor a dus la conflații devastatoare și în trecutul îndepărtat și în trecutul apropiat. Întâia patrie comună europeană, Imperiul Roman, a dăinuit cinci secole (în. Chr. 27 – d. Chr. 476), fiind prăbușit în urma atacurilor permanente venite din partea popoarelor barbare, datorită forțelor centrifugale interioare, războielor cumplite și decăderii morale. Statele care s-au format pe ruinele Imperiului Roman (după 476) au cunoscut o dezvoltare demnă de invidiat, dar nimeni nu a reușit să le integreze într-un stat sau o uniune de state (confederație). Proiectul reluat după cel de-al Doilea Război Mondial a avut un caracter economic. După 1989, când a căzut zidul dintre Vest și Est, procesul de integrare europeană a început pe temelia valorilor politice ale statelor democratice și bogate din Occident, care au ajuns la un modus vivendi și în problema națională, a conviețuirii națiunilor și minorităților naționale. În 2019, Uniunea

Europeană consta din 28 de state autonome care, cu prilejul aderării lor, și-au asumat normele scrise și nescrise ale Occidentului. Țările din Centrul și Estul Europei (fostele țări socialiste în primul rând) au fost integrate însă, din interese economice reciproce, fără să corespundă acestor rânduiri democratice și fără să le aplice în viața publică, ceea ce generează conflicte între țările vestice și estice. În consecință, șansa de a se ajunge la un consens în privința unei *Europe puternice și unite*, principiu împărtășit în unanimitate, dar conceput în chip și fel, este minimă. Unul vrea o Europă profund integrată economic, financiar și politic, altul un conglomerat de state naționale autonome, cu conducători puternici; unul este adeptul multiculturalismului, celălalt nu-și poate imagina o țară de *imigranți*. Politicienii de dreapta, de exemplu, care stau în fruntea satului ungar din 2010, s-au făcut stegarii unei *Europe a națiunilor*, a statelor naționale, fiind totodată opozanți îndârjiți ai mișcărilor imigraționiste.

Așadar, integrarea europeană continuă să rămână un vis dorit dar momentan irealizabil, o Europă compusă formal din multe state naționale care nu sunt dispuse să renunțe la suveranitatea lor efectivă sau, de cele mai multe ori, pretinsă, o Europă cu state bogate și sărace, dezvoltate și înapoiate, etnocentrice și multiculturale, care se află la trepte diferite ale devenirii lor socio-culturale și naționale. Alegerile europene din 26 mai 2019 prevăd perpetuarea acestor deosebiri dintre statele membre și trecerea la o luptă dintre interesele capitalului internațional, care nu cunoaște granițe politice, și interesele strict naționale, de preservare a valorilor lingvistice și culturale a statelor naționale. În acest domeniu la loc de frunte se găsesc tot ungurii, care se străduiesc să-și rezolve problemele demografice în cadrul națiunii maghiare. Sunt remarcabile eforturile pe care ungurii le fac pentru consolidarea unității culturale a neamului lor în Bazinul Carpatic și nu numai. Își fac datoria pe care trebuie să și-o asume fiecare stat în cadrul Uniunii Europene, căci una din datoriile acestei uniuni de state ar trebui să fie și în viitor perpetuarea bogăției de valori culturale, altoite în învățătura creștină, care s-a păstrat și ne-a ținut în frâu de-a lungul secolelor. Cel care ține însă la propriile valori trebuie să respecte și bunurile materiale și spirituale ale celuilalt. Aceasta-i condiția supremă a unei conviețuirii pașnice, a păstrării păcii care durează deja de șapte decenii.

Notă

5. Michel Anfrol: De Gaulle Európa képe: a Nemzetek Európája, http://magyarszemle.hu/cikk/20160613_gaulle-izmus-es-europa

Seghedin, 3 mai 2019

Zilnic trei curse de autobuz între Oradea și Biharkeresztes

PROGRAM DE CIRCULAȚIE/MENETREND

Oradea-Sântion-Borș-Ártánd-Biharkeresztes/Nagyvárad-Szentjános-Borș-Ártánd-Biharkeresztes

Dus/Menet								STAȚII MEGÁLLÓK 	Întors/Jövet							
LUNI-VINERI HÉTFŐTŐL-PÉNTEKIG				SÂMBĂTA-DUMINICA SZOMBAT-VASÁRNAP					LUNI-VINERI HÉTFŐTŐL-PÉNTEKIG				SÂMBĂTA-DUMINICA SZOMBAT-VASÁRNAP			
Cursa 1	Cursa 2	Cursa 3		Cursa 1	Cursa 2	Cursa 3			Cursa 1	Cursa 2	Cursa 3		Cursa 1	Cursa 2	Cursa 3	
7:50	15:40	18:00		7:50	15:40	18:00		Auchan	9:47	17:27	19:57		9:47	17:27	19:57	
7:56	15:46	18:06		7:56	15:46	18:06		Autogara Decebal	9:41	17:21	19:51		9:41	17:21	19:51	
8:07	15:57	18:17		8:07	15:57	18:17		Dacia Zig-Zag	9:33	17:13	19:43		9:33	17:13	19:43	
8:15	16:05	18:25		8:15	16:05	18:25		Sântion	9:25	17:05	19:35		9:25	17:05	19:35	
8:19	16:09	18:29		8:19	16:09	18:29		Primăria Borș	9:21	17:01	19:31		9:21	17:01	19:31	
								Vama Borș (RO)/Ártánd (HU)								
7:33	15:23	17:43		7:33	15:23	17:43		Ártánd Centru (Központ)	8:07	15:47	18:17		8:07	15:47	18:17	
7:40	15:30	17:50		7:40	15:30	17:50		Gara Biharkeresztes-Állomás	8:00	15:40	18:10		8:00	15:40	18:10	

CONDUCEREA S.C. O.T.L.-S.A./A NAGYVÁRADI HKV VEZETŐSÉGE

La solicitarea mai multor utilizatori și cu aprobarea Ministerului Transporturilor din România, începând de luni, 1 iulie 2019, se modifică traseul și programul de circulație al liniei internaționale transfrontaliere de autobuz Oradea-Biharkeresztes, informează ziarul *Bihoreanul*.

În programul de circulație, valabil din 1 iulie 2019, sunt planificate 3 curse pe zi, în fiecare din zilele săptămânii, față de cele două existente până acum. Mai jos găsiți programul de circulație valabil din 1 iulie 2019.

România va avea un Muzeu al Ororilor Comunismului

Plenul Camerei Deputaților de la București a adoptat, zilele trecute, o lege privind înființarea Muzeului Ororilor Comunismului în România. Sediul urmează să fie stabilit de Ministerul Culturii, mai mulți foști deținuți politici cerând ca sediul principal al acestuia să fie construit în Piața Victoriei, transmite *Romanian Global News*.

Muzeul va fi instituție publică de cultură și va prezenta crimele și abuzurile și torturile trăite de poporul român în perioada 1945–1989.

„Muzeul are ca obiectiv prezentarea realităților vieții social-economice și culturale din România în perioada 1945–1989, cu scopul informării corecte a publicului asupra abuzurilor, crimelor, torturilor asupra oponenților regimului comunist. Muzeul are ca scop colectarea, studierea, colecționarea, conservarea, etalarea și punerea în valoare a pieselor ce alcătuiesc patrimoniul muzeului. Patrimoniul Muzeului se contituie din colecții de piese și documente realizate în colaborare cu Institutul de Studiere a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, precum și în colaborare cu alte instituții publice, din piese provenind din transferuri, donații și achiziții, conform legii”, prevede legea.

Integramă

Casa...

CASĂ LA BLOC	▼	PERECHE PE SCENĂ	▶		▼	SUNT LA CUPTOARE	▼	ANA ASLAN
CAPABILI		HAI, CĂLUT!	▼			PARADIS		CASA MELCULUI
	▶			EMOȚIE LA DEBUT	▶			
				CASĂ CU ETAJ	▼			
EXACT CA ÎN VIAȚĂ	▶						A LIPSI DE UNDEVA	
CEREALA BERII				LAT ÎN BAZIN	▶			
	▶			A SE AFLA UNDEVA	▼			
SCULĂ DE TÂMLAR	▶					BENNY HILL	▶	
BĂTUT ÎN CAPI						SOȚIA LUI MANOLE		
	▶			DE LA ÎNCEPUT	▶			
		ARĂTATĂ DEPARTE	▼					
PUIUL PISICII	▶			PURTAT PE DEGET	▶			
EFFECT LA TRAGERE				CASĂ	▼			
	▶				SUNT ÎN ETATE	▶		
					LOC DE CONSTRUIT	▼		
AUTENTIC	▶					ÎN ETER!	▶	
FOLOSITE LA CÂRPIT						APĂ DE LA MUNTE		
	▶			REA DE GURĂ	▶			A SE TOT SCHIMBA
				SPIRIT	▼			
		A ÎNSUMA	▶					
		CLĂDIRE CU MULTE CASE	▼				CASĂ DIN PÂNZĂ	▼
	▶			O ÎNȘALĂ	▶			
		MEMORIA	▼					
		FIR DE URZEALĂ						
GHEB ÎN SPATE!	▶					OANA ROMAN	▶	
A LEȘINA DE FOAME						ASIDUU ÎN FINAL!		
	▶			LINII DE DESEN	▶			
FURĂ DE LA ALȚII	▶							
CAMERĂ MICUȚĂ								

Dezlegarea acestei integrale o găsiți în numărul următor!

Glume

Intră o blondă într-o pizzerie:

- Vă rog, o pizza cu ciuperci, mare!
- Imediat! Să o tai în șase bucăți sau în opt?
- Șase, că nu cred că mănânc opt!

Pe plajă:

- Mami, pot să intru și eu în apă?
- Nu. E plin de rechini acolo.
- Da' tati de ce are voie?
- El are asigurare de viață.

Pe plajă la Costinești.

- Dragule, ești ca un vultur!
- După privire ți-ai dat seama?
- Ah, nuuu... după unghiile de la picioare.

- Ioane, vino să-mi vezi copilul nou-născut!
- E drăgălaș, dar nu-i puțin cam mic?
- Mic? Păi cât de mare ai vrea să fie după două săptămâni de căsnicie?

Intră soția în casă.

- Dragul meu, uite, aici, o bere pentru tine...
- Mai trece ceva timp:
- Dragul meu, de ce nu te uiți la fotbal? Ia zi, vrei ceva de mâncare mai special, mai bun ceva?

Soțul, cu o privire îngândurată:

- Ia zi, cât de tare...
- Un pic,... așa,... farul din dreapta, capota și parbrizul...

- Bună ziua bade! Câți litri de lapte dă vaca asta pe zi?
- Nici un litru!
- Atunci, de ce o țineți..?
- O ținem pentru că e bou.

Dezlegarea integralei din numărul anterior

Filmotecă: AXA; A; A; PI; LATINI; S; COMEDIA; IAR; II; MR; CERC; CAI; STIR; ZAT; IO; DIVIN; LUNARA; EO; NAZARI; N; DE; UG; ATA; I; DROB; AG; NOR; SAUNE; PARTIZAN; ARMIE; ARA; IAD; STAR.

RECOMANDĂRILE
NOASTRE– lectură, teatru,
film, internet

Festival

Flexfest,
la Ștrandul Neptun din Arad
5–7 iulie 2019

FlexFest se va desfășura, în perioada 5–7 iulie, la Ștrandul Neptun din Arad. Nume mari ale rock-ului românesc și internațional vor urca pe scena festivalului, cum sunt: Pasărea Rock, Bucovina, Melmac Riders, Sur Austru, și mulți alții

Festivalul Părădăicilor
de la Macea
5–7 iulie 2019

Recolta bogată a legumicilor din județul Arad va fi prezentată și în acest an la „Festivalul Părădăicilor” de la Macea. Evenimentul este la cea de-a 11-a ediție și va avea loc de vineri până duminică, între 5 și 7 iulie. Atmosfera de festival va fi întreținută de ansambluri folclorice și soliști de muzică populară.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

– viața și tradițiile românilor
din Ungaria

8 IULIE (Petru Cîmpian)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

9 IULIE (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 16.50: Programe culturale pe zona de vest a României/Agneta Nica 17.00: Știri, date meteo 17.10: Alfabet urban – Tîcleni – serialul lectorului dr. Szabó Zsolt 17.30: Pelerinaje prin Biblie / dr. Mihaela Bucin 17.55: Încheiere

10 IULIE (Petru Cîmpian)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.20: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

11 IULIE (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

12 IULIE (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.15: EU aleg România – Istoria românilor în 100 de momente esențiale 17.25: Sarea în bucate / preluare Radio Antena Satelor 17.55: Încheiere

13 IULIE (Petru Cîmpian)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al celor neoprotestante 16.20: File de calendar 16.25: De dor și drag – emisiune de folclor realizată de Maria Borșun Popescu / Radio Timișoara 17.55: Încheiere

14 IULIE (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă ecumenică 17.00: File de calendar 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

O VOCE ROMÂNEASCĂ –
EMISIUNE RADIOFONICĂ
ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Zilnic între orele 16.00–18.00 pe undele medii cu frecvențele de 873 kHz și 1188 kHz. Pe internet la adresa: <http://www.mediaklikk.hu> (în direct la „Ălő mûsor/Nemzetiségi rádió”) sau în arhivă la adresa <http://www.mediaklikk.hu/musor/roman>

Contact:

MTVA Studioul din Seghedin
6722, Blv. Kossuth Lajos nr. 29.
Tel.: +36-62/549-201; +36-62/333-766
e-mail: roman@radio.hu

Abonați-vă la
e-FOAIA
la prețul
de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar. „E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

CUVÂNTUL SĂPTĂMÂNII

Dicționare ale limbii române

DILETANTISM s.

n. Faptul de a se ocupa ca diletant de o ramură a artei, a științei sau a tehnicii. (Peior.) Lipsă de pregătire temeinică, de seriozitate sau de aptitudini, dovedită de cineva în propriul domeniu de activitate. – Din fr. *dilettantisme*.

UMOR

miercuri, 10 iulie, Duna TV, ora 7.10

miercuri, 10 iulie, Duna World, ora 13.50

Pe plaiurile de poveste din nordul Moldovei, în Bucovina, există mai multe mănăstiri care atrag anual mii de credincioși. Ele sunt adevărate opere de artă și locuri potrivite pentru rugăciune. Nu departe de orașul Gura Humorului a fost ridicată, acum mai bine de cinci veacuri, una dintre cele mai frumoase mănăstiri moldovenești. Mănăstirea Voroneț a fost construită de domnitorul Moldovei, Ștefan cel Mare și Sfânt, în anul 1488. Mănăstirea Voroneț este cunoscută și datorită frescelelor care decorează interiorul și exteriorul bisericii, iar culoarea albastră folosită aici este unică. Realizator: Tiberiu Boca

ADRESE UTILE

REPREZENTANȚE

Uniunea Culturală a Românilor
din Ungaria (UCRU)

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8
Tel./fax: (+36-66) 463-079
Președinte: Marius Maghiaru
E-mail: uniuneaculturala@gmail.com
Website: www.romanul.hu

Autoguvernarea pe Țară
a Românilor din Ungaria (AȚRU)

5700 Jula, str. Eminescu nr. 1
Tel./fax: (+36-66) 463-951
Vicepreședinte: Alexandru Finna
E-mail: atru@globonet.hu
Web: www.atruroman.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72
Tel.: (+36-1) 384-8394

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 535 69 12

Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răni, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.

Ambasador: Marius Lazurcă

Website: <http://budapesta.mae.ro/>E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5

Tel./fax: (+36-62) 424-431,

(+36-62) 424-429

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 6777 980

Consul general: Daniel Banu

Website: <http://szeged.mae.ro>E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Jula, str. Munkácsy nr. 12

Tel.: (+36-66) 465-130

Fax: (+36-66) 465-142

Telefon mobil de permanență:

(+36-30) 635-7181

Consul general:

Florin Trandafir Vasiloni

Website: <http://gyula.mae.ro/>E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul Cultural al României
la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5

Tel.: (+36-1) 383-2693

Director: Simona Tănăsescu

E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.huWeb: www.icr.ro/budapestaInstitutul Cultural al României
la Budapesta – filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.

E-mail: rki.szeged@invitel.huInstitutul de Cercetări
al Românilor din Ungaria

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Director: dr. Maria Berényi

E-mail: romanintezet@gmail.comWeb: www.romanintezet.huCentrul de Documentare
și Informare al AȚRU

5700 Jula, str. Sáros nr. 17

Director: Mariana Negreu Vetró

E-mail: info@dokkozpontgyula.hu

„România europeană”, eveniment cultural la Jula

În contextul deținerii de către România a președinției Consiliului Uniunii Europene, perioada 1 ianuarie – 30 iunie 2019, când România a exercitat primul său mandat la Președinția rotativă a Consiliului Uniunii Europene, Consulatul General al României la Jula a organizat un eveniment care a marcat sfârșitul mandatului României în fruntea Consiliului UE. În ziua de miercuri, 26 iunie, la sediul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, sub patronajul consulului general al României la Jula, *Florin Vasiloni*, a avut loc manifestarea intitulată „România europeană”. Evenimentul a cuprins alocuțiuni despre realizările de succes ale României și beneficiile avute în urma acestei președinții. A fost deschisă o expoziție documentară, urmată de un concert de cameră al Cvartetului de coarde al Filarmonicii de Stat din Arad.

Manifestarea a debutat cu intonarea imnurilor naționale ale Ungariei, României și Uniunii Europene de către Corul „Pro Musica” din Jula. Evenimentul a fost deschis prin cuvintele de bun venit ale domnului consul general *Florin Vasiloni* și ale doamnei *Eva Șimon*, în calitate de gazdă și moderator al evenimentului, care au subliniat și motivul organizării acestui eveniment: încheierea cu succes a mandatului de președinție rotativă a Consiliului UE și, totodată, și Ziua Drapelului Național al României, sărbătorită anual pe 26 iunie. Au urmat apoi alocuțiunile domnului consul general și ale doamnei conf. univ. dr. *Alina Stoica*, de la Universitatea din Oradea, Departamentul de Relații Internaționale și Studii Europene, despre importanța deținerii președinției Consiliului Uniunii Europene de către România, au fost amintite câteva din realizările de succes și punctele finalizate sau dezbătute în timpul președinției române

la Consiliul UE, precum și despre rolul asumat de România în contextul european. Au fost prezentate câteva date importante despre cele peste 90 de dosare încheiate și probleme rezolvate de către România în acest mandat, dar și date din istoria celor 12 ani de când România a devenit membră cu drepturi depline a Uniunii Europene.

Biblioteca Județeană „Gheorghe Șincai” din Oradea a venit la acest

eveniment cu o expoziție de carte și panouri intitulată „Uniunea Europeană – România. Deschidere, cooperare, dialog”, vernisată de către *Ligia Mirișan*, directorul bibliotecii județene.

Manifestarea a continuat cu un program artistic, de muzică clasică, oferit de *Florin Gherghel*, *Natalia Gorceacova*, *Doru Orban*, directorul Filarmonicii de Stat Arad și *Romeo Sălăjan*, muzicieni ai Cvartetului de coarde al Filarmonicii de Stat Arad. Concertul a fost foarte bine primit de public. Muzicienii au apreciat aplauzele entuziaste și au oferit mai multe piese decât cele propuse inițial, melodii interpretate cu mult patos și vivacitate.

La eveniment au luat parte, alături de românii din Jula, și PS Episcop *Siluan*, *Alexandru Finna*, vicepreședinte AȚRU, *Gheorghe Cozma*, șeful Oficiului AȚRU, *Viorica Cherteș*, președintele Asociației Femeilor Ortodoxe Române din Oradea, *Alexandru Stoica*, directorul Liceului „Don Orione” din Oradea, *Pluhár László*, primarul localității Aletea, precum și mulți alți reprezentanți ai instituțiilor românești din Jula, Chitighaz și Aletea.

Recepția oficială oferită de către Consulatul General al României la Jula a continuat programul serii, cu câteva gustări românești la reședința din Jula a domnului consul *Florin Vasiloni*, în cadrul unui garden party.

A.B.

**FOAIA
românească**

5 iulie
2019

www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director, redactor-șef: *Eva Șimon*. Redactor, reporter: *Anca Liana Becan*. Tehnoredactor: *Ioan Nyisztor*. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789, E-mail: foaia@foaia.hu. Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2019: 3 luni 1560 forinți; 6 luni 3120 forinți; 1 an 6240 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Cancelaria Primului Ministru (Budapesta, Ungaria), acordat prin Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, și de la Ministerul pentru Românii de Pretutindeni (București, România).